

Tehničko veleučilište u Zagrebu

Vrbik 8, Zagreb

ETIČKI KODEKS

Zagreb, svibanj, 2010.

Sadržaj:

I.	OPĆE ODREDBE	
Čl. 1.	Područje primjene i sadržaj	
Čl. 2.	Svrha Etičkog kodeksa	
Čl. 3.	Definicije	
II.	TEMELJNA NAČELA I PRAVILA	
	A. Načela moralom opravdanoga ponašanja na TVZ-u	
Čl. 4.	Načelo mirnog uživanja prava	
Čl. 5.	Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe	
Čl. 6.	Načelo autonomije znanstvenog, nastavnog i stručnog rada	
Čl. 7.	Načelo jednakosti i pravednosti.	
Čl. 8.	Pravo na akademsku slobodu	
Čl. 9.	Načelo profesionalnosti	
Čl. 10.	Načelo poštovanja zakona i pravnih postupaka	
	B. Neprihvatljiva ponašanja	
Čl. 11.	Diskriminacija	
Čl. 12.	Uznemiravanje	
Čl. 13.	Predrasude	
III.	ETIČKA PRAVILA U ZNANSTVENOM, NASTAVNOM I STRUČNOM RADU	
Čl. 14.	Profesionalne dužnosti u nastavnom radu	
Čl. 15.	Neprihvatljive prakse u nastavi	
Čl. 16.	Korištenje ljudi u znanstvenom i stručnom istraživanju i radu	
Čl. 17.	Izmišljanje rezultata	
Čl. 18.	Krivotvorenje	
Čl. 19.	Plagiranje	
Čl. 20.	Izmišljanje i prepravljavanje preporuka	
Čl. 21.	Primanje darova i drugih dobara	
Čl. 22.	Sukob interesa	
Čl. 23.	Transparentnost i povjerljivost	
Čl. 24.	Pravo i dužnost kontinuiranog usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja	
Čl. 25.	Profesionalno napredovanje	
Čl. 26.	Javno nastupanje	
Čl. 27.	Odgovornost prema sveučilišnoj zajednici	
IV.	TIJELA KOJA PRATE OSTVARENJE ETIČKOG KODEKSA	
Čl. 28.	Opća dužnost praćenja i provedbe Etičkog kodeksa	
Čl. 29.	Savjetodavno tijelo za tumačenje i provedbu Etičkog kodeksa	
Čl. 30.	Etičko povjerenstvo – sastav i mandat	
Čl. 31.	Djelatnost i nadležnost Etičkog povjerenstva	
V.	POSTUPAK PRED ETIČKIM POVJERENSTVOM VELEUČILIŠTA	
Čl. 32.	Zahtjev za davanjem mišljenja	
Čl. 33.	Postupanje Etičkog povjerenstva i rokovi	
Čl. 34.	Mišljenje	
Čl. 35.	Sjednice Etičkog povjerenstva	
Čl. 36.	Javnost rada	
VI.	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	
Čl. 37.	Osnivanje Etičkog povjerenstva	
Čl. 38.	Stupanje na snagu	

Na temelju čl. 111. Statuta Tehničkoga veleučilišta u Zagrebu, Stručno vijeće Veleučilišta, nakon mišljenja svih odjela, na svojoj 8. redovitoj sjednici od 18. svibnja. 2010. godine, donosi

ETIČKI KODEKS TEHNIČKOG VELEUČILIŠTA U ZAGREBU

I. OPĆE ODREDBE

Područje primjene i sadržaj

Čl. 1.

1. Etički kodeks Tehničkoga veleučilišta u Zagrebu (u daljnjem tekstu: **Etički kodeks**) sadržava moralna načela profesionalne etike kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ravnati znanstvenici, nastavnici, i drugi zaposlenici na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu (u daljnjem tekstu: **TVZ / Veleučilište**).
2. Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na studente te druge osobe koje nisu zaposlenici TVZ-a, ali sudjeluju u radu i djelovanju TVZ-a, ako i ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba može izravno povezati sa TVZ-om.
3. Etički kodeks dijeli se na:
  - a. temeljna načela i pravila u odnosu na moralno opravdano i moralno neprihvatljivo ponašanje na TVZ-u i u vezi s njim (glava II.);
  - b. etička pravila u nastavnom, znanstveno-nastavnom i stručnom radu na TVZ-u (glava III.);
  - c. odredbe o sastavu i postupku pred tijelom koje daje svoje mišljenje o ostvarivanju načela i pravila Etičkog kodeksa te o usklađenosti ponašanja osoba na koje se on odnosi s njima (glave IV. i V.).

Svrha Etičkog kodeksa

Čl. 2.

1. Etički kodeks sadržava moralna načela profesionalne etike kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ravnati nastavnici, znanstvenici, i drugi zaposlenici na TVZ-u.
2. Radi ostvarenja cilja iz st. 1. ovoga članka, tijelo predviđeno u čl. 29. Etičkog kodeksa daje svoja mišljenja o ostvarivanju etičkih načela i standarda na TVZ-u, kako u načelnim pitanjima, tako i u pojedinim konkretnim predmetima, te poduzima druge radnje i obavlja druge djelatnosti uređene Etičkim kodeksom.
3. Postupci propisani Etičkim kodeksom ne uređuju prava, obveze i odgovornosti osoba koje u njima sudjeluju te nisu alternativa za građanske, kaznene, upravne i stegovne (disciplinske) postupke uređene zakonima, drugim propisima i aktima TVZ-a.
4. Ako u skladu sa Statutom i drugim aktima TVZ-a povreda Etičkog kodeksa povlači stegovnu odgovornost osobe koja ju je počinila, općim aktima TVZ-a može se odrediti u kojim će se slučajevima u stegovnom postupku obvezno zatražiti mišljenje Etičkog povjerenstva.
5. Mišljenje dano u postupku uređenom Etičkim kodeksom djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju Etičkoga kodeksa i promicanju etičnog ponašanja na TVZ-u. Ono ne veže druga tijela i nije upravni akt.

Definicije

Čl. 3.

1. Za potrebe Etičkog kodeksa pojedine izraze treba tumačiti na sljedeći način:
  - a. izraz "**članovi veleučilišne zajednice**" označuje sve osobe koje studiraju, izvode nastavu, bave se znanstvenim i/ili stručnim radom, surađuju u izvedbi znanstvenih i/ili stručnih nastavnih programa te djeluju u okviru zajedničkih i pomoćnih službi, neovisno o vrsti i trajanju ugovora na temelju kojega ostvaruju prava i obveze na TVZ-u;
  - b. izraz "**veleučilišna zajednica**" označuje ukupnost članova veleučilišne zajednice na TVZ-u;
  - c. izraz "**nastavnik**" uključuje sve osobe koje održavaju nastavu na TVZ-u bez obzira na znanstveno-nastavno, nastavno, suradničko ili stručno zvanje te na vrstu i trajanje ugovora na temelju kojega održavaju nastavu;
  - d. izraz "**student**" uključuje sve osobe koje prate program obrazovanja na TVZ-u, neovisno o njihovu statusu;
  - e. izraz "**Etički kodeks**", ako se odnosi na temeljna načela i pravila iz glave II. i III., te ista uključuju i posebna pravila sadržana u ostalim dijelovima ovog etičkog kodeksa.
2. Ako se neki od izraza korištenih u ovom Etičkom kodeksu odnosi na fizičke osobe, sve izraze u muškom rodu treba tumačiti na način da obuhvaćaju i osobe ženskoga spola, i obrnuto (član/članica, nastavnik/nastavnica, student/studentica, ispitanik/ispitanica itd.).

II. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA

A. NAČELA MORALNO OPRAVDANOGA PONAŠANJA NA TVZ-U

Načelo mirnog uživanja prava

Čl. 4.

1. TVZ svakom članu veleučilišne zajednice mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Veleučilišta, te poštovanje prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.
2. Prava članova veleučilišne zajednice mogu se ograničiti samo radi ostvarenja prava drugih članova veleučilišne zajednice i opće javnosti, u skladu s ciljevima TVZ-a i u mjeri u kojoj je to prijeko potrebno.

Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe

Čl. 5.

Svi članovi veleučilišne zajednice trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo. Svim članovima veleučilišne zajednice mora biti osigurano pravo na privatnost.

Načelo autonomije znanstvenog, nastavnog i stručnog rada

Čl. 6.

1. Svi članovi veleučilišne zajednice imaju pravo autonomno djelovati na TVZ-u, u granicama svog statusa i u skladu s ciljevima Veleučilišta.

2. Svim članovima veleučilišne zajednice treba priznati pravo na nesmetan profesionalni razvoj i usavršavanje u skladu s osobnim mogućnostima i planovima, u mjeri u kojoj se pritom ne narušava isto pravo druge osobe. Veleučilište je dužno nastojati da se za ostvarenje ovoga prava osiguraju odgovarajući uvjeti.

3.. Svi članovi veleučilišne zajednice imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja i prihvaćanja kriterija izvrsnosti u svim domenama radi ostvarivanja zajedničkoga dobra veleučilišne zajednice u cjelini.

Načelo jednakosti i pravednosti

Čl. 7.

1. Svaki član veleučilišne zajednice treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Veleučilište je dužno osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.

2. Članovi veleučilišne zajednice ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu utjecati na mogućnost objektivnoga prosuđivanja te etičkoga i profesionalnog obavljanja radnih obveza.

3. Svim članovima veleučilišne zajednice treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.

Pravo na akademsku slobodu

Čl. 8.

1. Veleučilište priznaje akademsku slobodu temeljnim uvjetom i obilježjem u procesu poučavanja, znanstvenoga istraživanja, nastavnog i stručnog rada te stipendiranja. Članovi veleučilišne zajednice u svojim istraživanjima trebaju biti vođeni idejom slobode znanstvenog i stručnog stvaralaštva te izvršavati svoje tradicionalno pravo ispitivanja i kritiziranja društvenih vrijednosti i struktura u duhu odgovornoga, objektivnog i poštenoga traganja za istinom te stjecanja i distribucije znanja. Veleučilište treba zaštititi sve članove veleučilišne zajednice od svakoga pokušaja sužavanja, ograničavanja ili uskraćivanja te slobode.

2. Veleučilište podupire i potiče slobodu mišljenja i izražavanja mnijenja kao temeljnu vrijednost u svim segmentima veleučilišnoga života i rada, kao visokoškolske institucije.

Načelo profesionalnosti

Čl. 9.

1. Od članova veleučilišne akademske zajednice očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavaju sve svoje obveze prema studentima, kolegama i ostalim djelatnicima na Veleučilištu. U svojem djelovanju članovi akademske zajednice slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije.

2. Obveza je članova veleučilišne akademske zajednice poštovanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te u skladu s time stalno stručno usavršavanje unutar izabranoga profesionalnoga područja i utemeljivanje svih profesionalnih i etičkih prosudbi na dostupnim činjenicama, isključujući predrasude bilo koje vrste.

3. Svi članovi veleučilišne akademske zajednice trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima i nastojati na učinkovitoj uporabi veleučilišnih resursa težeći povećanju dobrobiti znanosti i veleučilišne zajednice i smanjivanju gubitaka uvijek kad je to moguće. Od svih članova veleučilišne zajednice očekuje se djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva te sudjelovanje u izvan veleučilišnim djelatnostima koje neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama na Veleučilištu niti štetiti tim obvezama, kao ni ugledu Veleučilišta.

4. Verbalna i neverbalna komunikacija članova TVZ-ove akademske zajednice treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u zajednici.

Načelo poštovanja zakona i pravnih postupaka

Čl. 10.

1. Od svih članova veleučilišne zajednice očekuje se poštovanje svih pravnih propisa i pravnih postupaka koji se tiču njihovih obveza kao članova veleučilišne zajednice.

2. Veleučilište ima obvezu osigurati uvjete nužne za upoznavanje članova veleučilišne zajednice sa svim relevantnim pravilima koja se tiču njihovih obveza.

3. U svim postupcima koji se odnose na ostvarenje načela i pravila iz Etičkog kodeksa ili su u vezi s njima, članovima veleučilišne zajednice o pravima i interesima kojih je riječ treba osigurati mogućnost sudjelovanja u postupku, pravo da se izjasne o relevantnim navodima i iznesu svoje argumente te ravnopravan položaj u postupku u odnosu prema drugim sudionicima koji se nalaze u istom ili usporedivom položaju.

4. U svakome slučaju u kojem postoji neslaganje pri tumačenju i primjeni načela Etičkog kodeksa, članovi veleučilišne zajednice obvezni su nastojati da se sporna pitanja najprije riješe unutar sredine u kojoj je do povrede došlo ili kod mjerodavnih tijela Veleučilišta, u skladu s odredbama glave IV. i V. Etičkog kodeksa. Obračanje tijelima izvan Veleučilišta treba se ograničiti na slučajeve u kojima je to primjereno i nužno.

5. Nadležna tijela Veleučilišta dužna su pravodobno djelovati radi prevencije i suzbijanja povreda Etičkog kodeksa. U tu svrhu ona trebaju pokretati postupke i poduzimati druge radnje u granicama svoje nadležnosti te istražiti sve prijave u kojima se iznosi sumnja u etičnost ponašanja članova ove veleučilišne zajednice.

B. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

Diskriminacija

Čl. 11.

1. U skladu s načelima iz čl. 4. do 10. Etičkog kodeksa, nedopustiv je svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnome stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

2. Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja smiju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka.

Uznemirivanje

Čl. 12.

1. Zabranjena je svaka vrsta uznemirivanja između članova veleučilišne zajednice.
2. Uznemirivanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi kojem je cilj ili koje stvarno znači povredu osobnog dostojanstva, koje ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu njezina života. Uznemirivanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljani, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.
3. Neprihvatljivo je svako spolno uznemirivanje. Spolno uznemirivanje specifičan je oblik uznemirivanja koje karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaska koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvredljivoga i uznemirujućega materijala te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta.
4. Uobičajena komunikacija, dobronamjerne šale i kritika kao i odnosi spolne i druge intimne naravi između članova akademske zajednice koji počivaju na pristanku i uzajamnom poštovanju smatraju se područjem privatnosti te nisu sami po sebi kršenje Etičkog kodeksa. Treba, međutim, izbjegavati situacije u kojima takvi odnosi između članova akademske zajednice mogu dovesti do kršenja pravila Etičkog kodeksa o objektivnosti i nepristranosti i sukobu interesa, posebno u odnosima između članova veleučilišne zajednice koji su u neposrednom hijerarhijskom odnosu koji uključuje ocjenjivanje tuđeg rada i dostignuća i/ili odlučivanje o statusu, profesionalnom napredovanju, pogodnostima i nagradama.
5. Svaka osoba ima pravo prijaviti uznemirivanje koje je počinio član veleučilišne zajednice. Na osobu koja je odbila uznemirivanje ili prijavila takvu vrstu ponašanja ne smije se vršiti nikakav pritisak.

Predrasude

Čl. 13.

1. Svi članovi veleučilišne zajednice trebaju biti objektivni i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u akademskim, istraživačkim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim djelatnostima.
2. Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega člana veleučilišne zajednice ne smije počivati na kriterijima koji nisu neposredno relevantni za obavljanu djelatnost ili profesionalne obveze.

III. ETIČKA PRAVILA U ZNANSTVENOM, NASTAVNOM I STRUČNOM RADU

Profesionalne dužnosti u nastavnom radu

Čl. 14.

Sve osobe koje kao nastavnici djeluju na Veleučilištu imaju sljedeće dužnosti:

- A. nastojati na postizanju i prenošenju visoke razine znanstvenih i stručnih spoznaja iz svojega predmeta;
- B. osigurati točnost, preciznost, reprezentativnost sadržaja predmeta i primjerenu poziciju predmeta unutar programa studija;
- C. nastojati da studenti što djelotvornije postignu ciljeve predmeta;
- D. ponuditi istovjetne mogućnosti unapređenja znanja koje svim studentima jamče podjednak napredak;
- E. obrađivati sve teme na otvoren, pošten i pozitivan način, a osobito teme koje studenti iz bilo kojeg razloga mogu smatrati osobito osjetljivima;
- F. pridonositi intelektualnom razvoju studenata unutar područja u kojem se nastava obavlja te izbjegavati sve djelatnosti koje bi mogle omesti taj razvoj;
- G. osigurati studentima vrednovanje njihova rada koje je valjano, otvoreno, pravedno i objektivno te pravodobno;
- H. osigurati transparentnost i javnost ispita kao i objektivnost ocjenjivanja;
- I. poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja studenata;
- J. poštovati obrazovne ciljeve, strategije i standarde ustanove na kojoj poučava u interesu razvoja studenata;
- K. suzdržavati se od svakog uvjetovanja pristupanje ispitu uvjetima koji nisu sadržani u odredbama nastavnoga plana i programa, a osobito od nametanja uvjeta koji nastavniku donose osobnu ekonomsku i drugu korist;
- L. uzimati u obzir mišljenje i ocjene studenata o svojoj nastavnoj kompetenciji u cilju unapređivanja kvalitete nastavnoga procesa.

Neprihvatljive prakse u nastavi

Čl. 15.

1. Studenti ne smiju prepisivati, bez obzira na oblik vrednovanja studentskog rada.
2. Prepisivanjem se smatra nedopušteno primanje i davanje pomoći koje ima cilj na nedopušteni način utjecati na korektnost ocjenjivanja na ispitima i u drugim oblicima vrednovanja rada i rezultata članova akademske zajednice.
3. Članovi veleučilišne zajednice ne smiju poticati na prepisivanje, omogućivati ga i tolerirati.

Korištenje ljudi u znanstvenom i stručnom istraživanju i radu

Čl. 16.

1. Nije dopušteno istraživanje koje može rezultirati nerazboritim rizikom ili fizičkim i psihičkim povredama ljudi ili drugih živih bića, povredama okoline koje je moguće izbjeći, kao ni podržavanje, poticanje ili tajenje takvih djelatnosti koje provode drugi članovi veleučilišne zajednice.
2. U znanstvenom istraživanju i radu potrebno je primjenjivati načelo svjesnog pristanka na temelju odgovarajuće obaviještenosti sudionika. Prava i dostojanstvo svih koji sudjeluju kao ispitanici i drugi sudionici u znanstvenom istraživanju i radu treba na odgovarajući način štiti.
3. Ako u aktivnostima iz st. 2. sudjeluju djeca i maloljetnici, valja osigurati poštovanje njihovih prava u skladu s mjerodavnim zakonskim pravilima i standardima.

Izmišljanje rezultata

Čl. 17.

1. U znanstvenom i stručnom istraživanju i radu nije prihvatljivo izmišljanje (fabrikacija) rezultata.
2. Smatra se da je izmišljanje svako namjerno predstavljanje, širenje i objavljivanje navodnih rezultata znanstvenog i stručnog istraživačkog rada unatoč znanja o tome da znanstveni i/ili stručni rad i istraživanje na koje se poziva u stvarnosti nije bilo provedeno.

Krivotvorenje

Čl. 18.

1. U znanstvenom i stručnom istraživačkom radu neprihvatljivo je svako krivotvorenje (falsifikacija).
2. Krivotvorenje uključuje svako djelovanje kojim se suprotno načelima znanstvenog poštenja manipulira objektom, opremom ili procesom istraživanja sa svrhom da se namjerno podese ili tendenciozno protumače rezultati znanstvenog i/ili stručnog istraživanja.

Plagiranje

Čl. 19.

1. Svaki oblik plagiranja radova i ideja smatra se povredom Etičkoga kodeksa.
2. Svi članovi veleučilišne zajednice koji sudjeluju u znanstvenoistraživačkom i/ili stručnom radu moraju jamčiti za izvornost objavljenih znanstvenih i/ili stručnih radova, autorstvo kojih im se pripisuje te točnost i poštenje u prikazivanju i navođenju informacija o porijeklu ideja i navoda kojima su se u radu koristili.
3. Očekuje se od članova veleučilišne zajednice da navedu kao autore sve i samo one sudionike u procesu nastajanja znanstvenoga i/ili stručnog rada koji su intelektualno pridonijeli tom radu.
4. Potrebno je štiti pravo na intelektualno vlasništvo nad rezultatima istraživanja i prikupljenim podacima svih članova veleučilišne zajednice.

Izmišljanje i prepravljane preporuka

Čl. 20.

Izmišljanje i prepravljane preporuka i pogrešno predstavljanje akademskih postignuća nije dopušteno i ozbiljno je kršenje načela etičnog ponašanja.

Primanje darova i drugih dobara

Čl. 21.

1. Članovi veleučilišne zajednice ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove, bilo za sebe ili za drugu osobu, za koje postoji razborita pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštovanje profesionalnih prava i dužnosti.
2. Obveza je članova veleučilišne zajednice otklanjati svaki pokušaj korupcije.

Sukob interesa

Čl. 22.

1. Svi članovi veleučilišne zajednice trebaju izbjegavati sukobe interesa (sukob interesa mogu uzrokovati, na primjer: obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.)
2. Treba ustrajati i poticati neovisnost svih izvan veleučilišnih djelatnosti (koje uključuju financijske ili drugačije interese) kako one ne bi bile u sukobu s profesionalnim obvezama članova veleučilišne zajednice na Veleučilištu ili utjecale na integritet i objektivnost članova veleučilišne zajednice.
3. Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Transparentnost i povjerljivost

Čl. 23.

1. Veleučilište podupire i promiče transparentnost u propisima i djelovanju kao jednu od temeljnih vrijednosti. Sva pravila a i odredbe kojima se definiraju prava i obveze članova veleučilišne zajednice trebaju biti precizni, jasni i dostupni.
2. Svi članovi veleučilišne zajednice trebaju uvažavati tu vrijednost transparentnosti i dostupnosti kriterija i postupaka evaluacije ispunjavanja profesionalnih obveza (ispiti, upisi, profesionalno napredovanje i sl.) svih djelatnosti koje provode drugi članovi veleučilišne zajednice.
3. Svi članovi veleučilišne zajednice koji na temelju svojega položaja na Veleučilištu raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti trebaju štiti tajnost takvih podataka. Podacima sa statusom povjerljivosti smatraju se podaci tajnost kojih proistječe iz potrebe zaštite prava članova veleučilišne zajednice i koji su zakonom, općim aktima Veleučilišta ili odlukom nadležnog tijela donesenom na temelju tih propisa proglašeni povjerljivima. Ne dopušta se otkrivanje povjerljivih podataka drugim članovima veleučilišne zajednice kao ni bilo kojoj drugoj strani osim ako je takvo razotkrivanje dio uobičajenoga obavljanja posla na Veleučilištu ili ako postoji zakonska i profesionalna obveza da se takve informacije objave.

Pravo i dužnost kontinuiranog usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja

Čl. 24.

1. Svi članovi veleučilišne zajednice imaju pravo i dužnost neprekidno se usavršavati i ustrajati na unapređivanju kakvoće i razine vlastitog znanja i stručnosti unutar izabranoga područja.
2. Članovi veleučilišne akademske zajednice planiraju, provode i izvještavaju o svojim znanstvenim istraživanjima i nastavnim djelatnostima u skladu s prihvaćenim standardima znanstvene, nastavne i stručne kompetentnosti.

Profesionalno napredovanje

Čl. 25.

1. Procjena uspješnosti ostvarivanja profesionalnih obveza i profesionalne kompetencije bilo kojega člana veleučilišne zajednice treba biti objektivna i nepristrana te utemeljena na unaprijed

definiranim i transparentnim kriterijima. Svaki član veleučilišne zajednice treba temeljiti prosudbe o uvjetima napredovanja drugih članova isključivo na kriterijima koji su neposredno relevantni za obavljanu djelatnost ili profesionalne obveze, odnosno na pokazanoj stručnosti, talentu, profesionalnim zaslugama i rezultatima u obavljanju radnim mjestom propisane vrste radnih zadataka, a koje kriterije je moguće objektivno dokazati, između ostalog, i javnim ispravama o ostvarenom stupnju profesionalnih kompetencija.

2. Ako više kandidata u jednakom stupnju ispunjava postavljene profesionalne uvjete, prilikom zapošljavanja i unapređivanja treba uzeti u obzir i potrebu da se na primjeren način potaknu interesi socijalne skupine koja je u danome području pod zastupljena.

3. Svaki oblik neposredne ili posredne diskriminacije u postupku evaluacije uvjeta profesionalnoga napredovanja te u samom postupku napredovanja smatra se nedopustivim.

4. Veleučilište treba svim članovima veleučilišne zajednice osigurati jednake uvjete napredovanja na temelju ispunjavanja profesionalnih obveza te stvoriti uvjete za pomlađivanje znanstvene i nastavne zajednice. Unutar tih uvjeta, profesionalna je odgovornost nastavnika brinuti se o pomlađivanju znanstvene i nastavne zajednice te poticati napredovanje i osamostaljivanje mlađih nastavnika i članova veleučilišne zajednice.

Javno nastupanje

Čl. 26.

1. Veleučilište je svjesno svoje društvene odgovornosti i podupire pravo članova veleučilišne zajednice na javno nastupanje i slobodu izražavanja što uključuje nastupe pred publikom, na radiju i televiziji, izražavanje svojih stajališta u novinama, knjigama i časopisima, kao i druge oblike djelovanja za dobrobit zajednice.

2. Članovi veleučilišne zajednice s višim akademskim stupnjem ili profesionalnim statusom ne smiju zabranjivati niti ograničavati osobne javne nastupe članovima zajednice s nižim akademskim stupnjem ili profesionalnim statusom, niti taj nastup ičime uvjetovati.

3. Članovi veleučilišne zajednice koji su ovlašteni javno nastupati te nastupaju u ime Veleučilišta moraju jasno istaknuti da izlažu stajališta Veleučilišta. U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima članovi veleučilišne zajednice predstavljaju Veleučilište očekuje se postupanje u skladu s najvišim etičkim i profesionalnim standardima.

Odgovornost prema veleučilišnoj zajednici

Čl. 27.

1. Profesionalne djelatnosti članova veleučilišne zajednice trebaju što je više moguće pridonositi ostvarenju zadataka samog Veleučilišta.

2. Članovi veleučilišne zajednice trebaju se brinuti o dobru i interesima Veleučilišta u duhu akademske slobode – ispitivanja, argumentirane rasprave, kritike, tolerancije te odgovornog i poštenog traganja za optimalnim rješenjima. U tom smislu **ne odobrava se**:

- I. namjerno ometanje djelatnosti koje Veleučilište provodi ili podupire radi ostvarenja zadataka definiranih kroz slobodnu i argumentiranu raspravu; bilo koja vrsta djelovanja (lobiranje, zloraba pozicije autoriteta i sl.)

- II. kojoj je cilj stvaranje povlaštene pozicije pojedinaca i skupina na štetu objektivnih profesionalnih kriterija; nesvjestan odnos spram bilo koje vrste imovine Veleučilišta te onemogućivanje ili
- III. otežavanje ostalim članovima veleučilišne zajednice da se koriste tom imovinom;
- IV. upotreba veleučilišne imovine ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke, vjerske, društvene i druge izvan veleučilišne svrhe bez posebnog odobrenja;
- V. poticanje drugih članova veleučilišne zajednice u nepoštovanju veleučilišnih pravila cilj kojih je ostvarenje općeprihvaćenih zadataka Veleučilišta;
- VI. namjerno predstavljanje osobnih stajališta kao službenoga stajališta Veleučilišta radi stjecanja osobne koristi;
- VII. korištenje imenom ili logotipom Veleučilišta za privatne djelatnosti kako bi se neopravdano stvorio dojam veleučilišnoga autoriteta.

IV. TIJELA KOJA PRATE OSTVARENJE ETIČKOG KODEKSA

Opća dužnost praćenja i provedbe Etičkog kodeksa

Čl. 28:

1. Sva tijela Veleučilišta dužna su, svako u okvirima svoje nadležnosti, brinuti se za ostvarenje i unapređenje etičkih standarda na Veleučilištu i provedbu Etičkog kodeksa. Ona su ovlaštena autonomno tumačiti odredbe Etičkog kodeksa i primjenjivati ih prema vlastitoj savjesti, u duhu njegovih vrijednosti.

2. Tijela iz st. 1. ovoga članka ovlaštena su u konkretnim slučajevima ili u vezi s načelnim pitanjima tumačenja i primjene Etičkog kodeksa zatražiti mišljenje od posebnog savjetodavnog tijela Stručnog vijeća TVZ-a iz čl. 29. u postupku uređenom odredbama ovog Etičkog kodeksa.

Savjetodavno tijelo za tumačenje i provedbu Etičkog kodeksa

Čl. 29.

1. Radi savjetovanja Veleučilišta u pitanjima ostvarenja Etičkog kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda u pojedinom specifičnom području odnosno na odjelima i studijima Veleučilišta osniva se zajedničko **Etičko povjerenstvo Veleučilišta** (u daljnjem tekstu: **Etičko povjerenstvo**). Etičko povjerenstvo donosi mišljenje/a o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa, daje jedinstveno tumačenje Etičkog kodeksa, te usmjerava djelovanje Veleučilišta na unapređenju etičkih standarda institucije kao cjeline.

Etičko povjerenstvo – sastav i mandat

Čl. 30.

1. Etičko povjerenstvo imenuje dekan na prijedlog Stručnog vijeća TVZ-a, na rok od četiri, odnosno 2 godine, sukladno odredbama ovog Etičkog kodeksa.
2. Etičko povjerenstvo sastoji se od slijedećih članova:
  - a) po jednog predstavnika svakog odjela – eminentni nastavnik koji nije u upravljačkoj strukturi te kojeg predlaže Stručno vijeće odjela;
  - b) dva predstavnika studenata kojeg predlaže Studenski zbor TVZ-a;

Članovi iz toč. A) imaju mandat 4 godine, a članovi iz točke B). 2 godine.

3. Uz članove Etičkog povjerenstva imenuje se i jednak broj zamjenika članova na isti rok kao i članovi. Etičko povjerenstvo na svojoj prvoj konstituirajućoj sjednici izabire između svojih članova predsjednika i zamjenika predsjednika na rok od dvije godine.
6. Etičko povjerenstvo zasjeda i donosi odluke kad je na sjednici prisutna natpolovična većina ukupnog broja njegovih članova. Odluke se donose javnim glasovanjem, dizanjem ruke – odlučivanjem sa: „za“ ili „protiv“ odluke ili mišljenja koje je dano na glasovanje.

Djelatnost i nadležnost Etičkog povjerenstva

Čl. 31.

- A. savjetuje dekana i veleučilišnu zajednicu o općim pitanjima koja se odnose na etičnost ponašanja i praksi na Veleučilištu;
- B. održava kontakte s usporedivim tijelima drugih veleučilišta i visokoškolskih ustanova;
- C. prati i proučava svoju praksu i praksu etičkih povjerenstava drugih institucija;
- D. može imenovati sukladno zahtjevu iz predmeta u kojima odlučuje vanjsk-og/e savjetnik-a/e za pojedina etička pitanja u pojedinim predmetima;
- E. podnosi Stručnom vijeću TVZ-a redovito godišnje izvješće u kojem izvještava o svom djelovanju te o provedbi i razvoju etičkih standarda na Veleučilištu;
- F. organizira rasprave, sastanke i skupove posvećene tumačenju, primjeni i unapređenju etičkih standarda na Veleučilištu;
- G. obavlja druge poslove predviđene Etičkim kodeksom.

V. POSTUPAK PRED ETIČKIM POVJERENSTVOM VELEUČILIŠTA

Zahtjev za davanjem mišljenja

Čl. 32.

1. Postupak pred Etičkim povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.
2. Zahtjev za davanjem mišljenja mogu podnijeti svi članovi i tijela veleučilišne zajednice. Pisani zahtjev se podnosi Etičkom povjerenstvu putem dekanata TVZ-a.
3. Pisani Zahtjev za davanjem mišljenja mora biti određen, i mora točno i precizno opisati:
  - A. načelno pitanje o kojem je riječ, i/ili
  - B. konkretne okolnosti slučaja i djelovanje odnosno ponašanje za sukladnost kojih se s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje.
4. Uz zahtjev se mogu podnijeti relevantne isprave i materijal, kao i navodi o odredbama Etičkog kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

Postupanje Etičkog povjerenstva i rokovi

Čl. 33.

1. U povodu zahtjeva iz čl. 32., predsjednik Etičkog povjerenstva odnosno zamjenik predsjednika Povjerenstva, saziva sastanak Povjerenstva u roku do 8 radnih dana od dana primitka pisanog zahtjeva.

2. Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti. Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnom slučaju, povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenja od zainteresiranih osoba. Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog člana veleučilišne zajednice, tom se članu mora omogućiti da se izjasni o relevantnim navodima i iznese svoje argumente pred Povjerenstvom.
3. Na sastanku povjerenstva članovi povjerenstva raspravljaju o pitanjima koja su predmet postupka, zauzimaju stajalište o sadržaju mišljenja koje će dati te određuju člana povjerenstva koji će na temelju rasprave sastaviti pisani nacrt mišljenja.
4. Etičko povjerenstvo svoje mišljenje daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja i očitovanja podnositelja zahtjeva i drugih osoba. Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj inicijativi. Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, povjerenstvo će tu okolnost navesti u svome mišljenju te se ograničiti na davanje stajališta o načelnom pitanju.
5. Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o sukladnosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkog kodeksa, etičko povjerenstvo dužno je svoje mišljenje dati o sukladnosti s tim odredbama, no ovlašteno je mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Mišljenje

Čl. 34.

1. Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka Etičko povjerenstvo donosi svoje mišljenje i podnosi ga u pisanom obliku podnositelju zahtjeva u roku do 5 radnih dana od dana zadnjeg i konačno okončanog sastanka u pitanju predmetnog zahtjeva, s time da Povjerenstvo mora zauzeti stav i donijeti pisano mišljenje u predmetu do krajnjeg roka od 30 kalendarskih dana od dana zaprimanja zahtjeva, bez obzira na broj sjednica koje je održalo u pitanju tog predmeta o kojem rješava. Rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima na Veleučilištu nema službenih radnih aktivnosti. Jedan primjerak donesenog mišljenja čuva se u arhivi TVZ-a.
2. Pri donošenju mišljenja, nastoji se postići konsenzus svih članova Povjerenstva. Ako to nije moguće, mišljenje se donosi na temelju stajališta većine prisutnih članova Povjerenstva.
3. Pisano mišljenje Povjerenstva mora sadržavati sljedeće podatke:
  - A. opis zahtjeva i pitanja o kojima je Povjerenstvo raspravljalo;
  - B. navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva Povjerenstvo uzelo u obzir;
  - C. stajalište Povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne;
  - D. razloge za mišljenje Povjerenstva;
  - E. podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.
4. Ako je u mišljenju utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, ono može sadržavati još i:

- A. ocjenu Povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem;
  - B. stajalište Povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjeći nesukladnost ponašanja s Etičkim kodeksom i/ili o mjerama koje bi mogle pridonijeti tome da do takvih povreda kodeksa u budućnosti ne dolazi.
5. Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi Povjerenstva koji su imali različita stajališta od većine, ovlaštene su svoja pisana izdvojena mišljenja priložiti uz pisano mišljenje većine članova Povjerenstva.
  6. Iznimno, ako Povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka nije moguće donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može ili ne želi donijeti mišljenje, predsjednik Povjerenstva o tome je dužan u roku iz st. 1. obavijestiti podnositelja zahtjeva, te detaljno navesti razloge za ne donošenje mišljenja.

Sjednice Etičkog povjerenstva

Čl. 35.

1. Etičko povjerenstvo održava svoje redovite sjednice najmanje jednom u semestru, a po potrebi se mogu održati i elektronskim putem. Vrijeme i mjesto održavanja redovitih sjednica određuje se najkasnije na početku svakog semestra.
2. Predsjednik, odnosno u slučaju njegove spriječenosti – zamjenik predsjednika, Etičkog povjerenstva može sazvati izvanrednu sjednicu Etičkog savjeta izvan unaprijed određenih termina redovnih sjednica, ako se pojavi pitanje o kojem je potrebno bez odgode raspraviti sukladno rokovima iz čl. 33. i 34. ovog Etičkog kodeksa.
3. Etičko povjerenstvo može na svoje sjednice ili dijelove sjednica pozvati i druge osobe koje mogu pridonijeti ostvarenju zadataka Etičkog povjerenstva, o pozivanju kojih osoba Povjerenstvo odlučuje glasovanjem na sjednici ili glasovanjem elektronskim putem.
4. Opće i administrativne poslove za Etičko povjerenstvo obavljaju po potrebi Povjerenstva sve administrativne službe TVZ-a.

Javnost rada

Čl. 36:

1. Sjednice Etičkog povjerenstva su načelno javne. Radi zaštite prava na privatnost ili drugih važnih razloga Etičko povjerenstvo može isključiti javnost sa sjednice ili njenog dijela, u mjeri u kojoj je to prijeko potrebno radi zaštite prava na privatnost osoba čije postupanje predstavlja predmet odlučivanja. O isključivanju javnosti sa sjednice ili njenog dijela odlučuju glasovanjem svi članovi Povjerenstva.
2. Mišljenje Etičkog Povjerenstava je javno, osim u dijelu u kojem mišljenje Povjerenstva govori o službenoj, poslovnoj ili drugoj tajni ili podatku te vrste. Etičko povjerenstvo određuje način i

mjesto njihova sustavnog objavljivanja. Radi zaštite prava na privatnost, pri objavljivanju mišljenj-e/a se može skratiti ili se iz njega mogu ukloniti osobni podaci o osobama koje se u njemu spominju.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Osnivanje Etičkog povjerenstva

Čl. 37.

1. Etičko povjerenstvo imenovat će se u roku do tri mjeseca od stupanja na snagu Etičkoga kodeksa.
2. Do imenovanja Etičkog povjerenstva, poslove iz nadležnosti istog obavljati će Stručno vijeće TVZ-a.
3. U slučaju da se iz bilo kojeg razloga Etičko povjerenstvo ne izabere u redovitim rokovima sukladno odredbama čl. 30. i ovog čl. Etičkog kodeksa, poslove iz nadležnosti Povjerenstva privremeno će obavljati, do izbora Etičkog povjerenstva – Stručno vijeće TVZ-a, ali najdulje do isteka roka od 30 kalendarskih dana od dana isteka mandata prethodnog saziva Povjerenstva, do isteka kojeg roka mora biti izvršen izbor novog saziva Etičkog povjerenstva TVZ-a.

Stupanje na snagu

Čl. 38.

Etički kodeks stupa na snagu danom objave na oglasnim pločama i internetskoj stranici Veleučilišta, odnosno dana: 27. svibnja 2010.

Dekan

dr. sc. Mladen Petrićec, prof. vis. šk.

Ovaj Etički kodeks objavljen je dana: 27. 05. 2010., te je stupio na snagu isti dan.

Tajnik

mr. sc. Dražen Jović, dipl. iur.

Klasa: 602-04/10-05/01
Urbroj: 251-375-01-10-8